

Verksamhetsplan 2026 för Socialnämnden

*Antagen av Socialnämnden
i december månad 2025 för helår 2026*

Innehållsförteckning

1 Verksamhetsplanens förutsättningar	3
2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar	4
2.1 Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter	4
3 Verksamhetsförutsättningar.....	5
4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer.....	7
4.1 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)	7
4.1.1 Socialnämndens verksamheter ska möta omvärldsförändringar med ständig utveckling och tillvaratagande av invånarnas egna resurser.	8
4.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)	9
4.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)	10
5 Ekonomiska förutsättningar	12
6 Nämndens driftsbudget	14
7 Volymer och nyckeltal.....	17
8 Nämndens investeringsplan	18
9 Uppföljningsplan av privata utförare	19

1 Verksamhetsplanens förutsättningar

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027–2029. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål och uppdrag.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Inriktningsmål	Kommunfullmäktiges mål i Mål och budget. Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Skapar riktning och förändring.
Uppdrag	Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom uppdrag som visar vad som ska göras för att nå målet.
Åtgärder	Beskriver nämndens genomförande av uppdragen. Åtgärderna visar de initiativ nämnden tar eller hur nämnden genom sitt grunduppdrag genomför uppdraget.
Nämndmål	Nämnder kan formulera egna nämndmål för att utveckla verksamheten inom grunduppdraget och därigenom bidra till inriktningsmålen.
Indikatorer	Används för att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorer mäter trender, resultat eller tillstånd i samhället.

Övriga kommunala styrdokument är underordnade Mål och Budget. Kommunens styrdokument förtydligar politiska viljeinriktningar, ambitioner eller förhållningssätt och utgör grundläggande verktyg för att skapa helhetsperspektiv. I verksamhetsplanen visas ytterligare styrdokument som styr nämndens verksamhet.

2 Övergripande beskrivning av nämndens ansvar

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, äldreomsorg, kommunal hälso- och sjukvård, insatser för personer med funktionsnedsättning, färdtjänst, riksfärdtjänst, flyktingmottagande samt arbetsmarknadsfrågor och kommunala aktivitetsansvaret, studie- och yrkesvägledning inom SFI, samt konsument- och energirådgivning.

Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Socialnämndens verksamheter förvaltas av Vård- och omsorgskontoret, antingen i egen regi eller i extern regi genom olika avtalsformer. Utöver gällande lagstiftning och regionala samt lokala styrdokument drivs och utvecklas socialnämndens verksamheter med Agenda 2030 som grund.

2.1 *Styrdokument som styr nämnden och dess verksamheter*

Ett urval av de lokalt fastställda viktigaste styrdokumenterna:

- *Socialnämndens delegationsordning.
- *Riktlinje för handläggning av insatser enligt socialtjänstlagen för äldre och personer med funktionsnedsättning
- *Riktlinjer för arbetet mot våld i nära relationer.
- *Riktlinjer för försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd till livsföring i övrigt.
- *Kompetensförsörjningsstrategi
- *Informationssäkerhetspolicy
- *Program för krisberedskap 2024-2027
- *Policy för jämlik hälsa och social hållbarhet
- *Program för integration
- *Upphandlingspolicy, med riktlinjer
- *Digitaliseringsstrategi
- *Styrmodell för Knivsta kommun
- *Vision 2040

3 Verksamhetsförutsättningar

Sammanfattning

Socialnämndens verksamheter och stöдавdelningar prioriterar 2026 att ställa om till kommande ny lagstiftning på många olika områden samt att fortsätta omställningen utifrån ny socialtjänstlag. Med de lokalt givna politiska uppdragen som grund inriktas verksamhetsutvecklingen i övrigt på att stärka verksamheternas förmåga att hållbart möta komplexa behov utifrån ett ansvarsområde som för hela Sveriges socialtjänst och kommunala hälso- och sjukvård breddas allt mer.

I Socialnämndens framtagna budget är volymuppräknningen för år 2026 bedömd utifrån varje verksamhets förutsättning, vilket omnämns senare under respektive verksamhetsområdes driftsbudget.

Riktning och utveckling

De steg som tas för omställning till ny lagstiftning i socialtjänstlagen och andra lagar definierar verksamheternas angreppssätt på de lokalt givna politiska uppdragen.

Exempel på planerad metodutveckling under det kommande året handlar inom myndighetsområdet t ex om kortare utredningstider, systematisk användning av screeninginstrument för att tidigt hitta behov och kunna nivåanpassa insatser samt att använda standardiserade uppföljningsverktyg för att kunna inrikta arbetet alltmer kunskapsbaserat på både individ- och gruppnivå. Inom hela nämndens verksamhetsområde kommer utvecklingsarbete också att innehålla välfärdsbrottsprevention, fortsatt arbete med beredskapsfrågor - bland annat inom verksamhetsområdets stora systemflora - förstärkta introduktionsprogram av ny personal samt datadrivet arbetssätt för att främja analyskapacitet och att arbeta kunskapsbaserat. Att i alla frågor tänka helhet och arbeta för en sammanhållen socialtjänst blir allt viktigare, liksom att än mer utforska mervärden genom intern och extern samverkan.

Inom utförarområdet kommer även det återupptagna arbetet kring systemstöd och bemanningsekonomi att fortsätta. Estrids gård kommer att vara den enhet som först går in i arbetet med att samplanera personal, dels för att öka kontinuiteten för brukarna men också för att vara mer resurseffektiva.

Den 1:a september byter särskilda boendet Vilhelms gård leverantör från Vardaga till Norlandia.

Volym och trender

Centralt för samtliga åldrar och målgrupper är att i samverkan vidareutveckla arbetsmetoder och kompetens som möjliggör hemnära lösningar och förebygger behovet av insatser utanför hemmet. En fortsatt tydlig trend är att NPF-problematik och psykisk ohälsa ökar både bland barn och unga och bland föräldrar, ibland tillsammans med andra sociala utmaningar. Detta förstärker behovet av att exempelvis vidareutveckla det familjeorienterade boendestödet. I övrigt har verksamheterna för avsikt att utveckla det uppsökande arbetet, både för samsjukliga, redan utsatta individer och för äldre invånare i hälsofrämjande syfte.

Styrdokument

Under kommande år planeras för revidering av riktlinjen för ekonomisk bistånd samt framtagande av en ny riktlinje inom socialpsykiatri, i syfte att skapa bästa möjliga förutsättningar för kvalitetssäkring och systematisk uppföljning inom området.

Ny lagstiftning

En mycket stor mängd lagändringar är aviserade för år 2026 inom alla verksamhetsområden. Exempel: Ny lagstiftning om aktivitetskrav för försörjningsstöd väntas träda i kraft 1 juli 2026, som ett första led i den så kallade bidragsreformen. Detta skapar behov av en större mängd praktikplatser på flera av kommunens kontor samt nyinrättade stödjande tjänster inom enheten för arbetsmarknad och integration. Även ny lagstiftning om anhörigstöd från 1 juli kommer att medföra verksamhetsförändringar, bland annat i form av nyinrättad "stödkontakt" till kommunens anhöriga invånare. Inom kommunal hälso- och sjukvård höjs från samma tidpunkt kraven på medicinsk kompetens.

Utöver ett flertal lagändringar som direkt förändrar socialnämndens uppdrag eller regelverk får också närliggande samhällsområden ny lagstiftning som berör verksamheternas förutsättningar och invånares behov och rättigheter. Hit kan räknas till exempel aviserade lagändringar inom migrationsområdet- och rättsväsendet.

Fortsatt god kvalitet

Vård- och omsorgskontorets ledning och kvalitetsstöd arbetar aktivt med omvärldsbevakning och framtidsspaning och en övergripande strategi om att "göra nytt, göra annorlunda och sluta göra". Allt för att säkerställa att nämndens verksamheter fortsätter att bedrivas rättssäkert och patientsäkert samt att invånare fortsatt ska kunna förvänta sig stöd, vård och omsorg med kvalitet.

4 Mål, uppdrag, åtgärder och indikatorer

4.1 Vård, stöd och omsorg med kvalitet (SN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Alla som tar del av Knivsta kommuns vård och omsorg har rätt till valfrihet, delaktighet och inflytande över sin egen vardag. Oavsett var man bor eller vilken välfärd man tar del av ska verksamheten hålla god kvalitet. Det betyder att man ska beakta livsval och privatliv samt bidra till en meningsfull vardag.

Verksamheter inom vård och omsorg ska vara trygga, trivsamma och präglas av respekt för den enskilde. Detta förutsätter bland annat ett gott bemötande från personalen och ett systematiskt kvalitetsledningsarbete.

Om långtidsarbetslösheten ökar blir arbetet med att fler ska komma i egen försörjning allt viktigare. Här ska kommunens arbete kontinuerligt utvärderas och förbättras, eftersom det skapar både mänskliga och ekonomiska värden för den enskilde och för kommunen.

Att minska utanförskapet är en av de viktigaste samhällsutmaningarna att möta, eftersom det för med sig en rad utmaningar såsom ökade kostnader för försörjningsstöd och de negativa effekterna av att inte tillhöra en samhällsgemenskap.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 15. Bidra till den med Region Uppsala gemensamma omställningen mot en effektiv och nära vård som är samskapande, hälsofrämjande och förebyggande. (SN)	Aktivt medverka i aktiviteterna i lokal samverkansplan inom HSVO samt i gemensam partsanalys för utskrivningsklara i nytt länsövergripande avtal.
Uppdrag 16. Säkerställ tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (SN)	Utveckla arbetet med att säkra språkkunskaper i enlighet med ny lagstiftning
Uppdrag 17. Vidareutveckla det förebyggande arbetet och säkerställ en hälsofrämjande inriktning inom nämndens insatser. (SN)	Som en del av andra insatser nyttjas Stegen och Lyckträffens träffpunkter för att bryta den enskildes isolering
Uppdrag 18. Stärk samarbetet med civilsamhället och den idéburna sektorn. (SN)	Utveckla stödet till Lyckträffens frivilligstödare och volontärer.
Uppdrag 19. Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation. (SN)	Nyttja resultat i nya brukarundersökningar inom LSS för verksamhetsutveckling samt arbeta för förhöjd svarsfrekvens i samtliga undersökningar.
	Utveckla brukarråden i socialnämndens verksamheter
Uppdrag 20. Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS. (SN)	Kompetensutveckla hemtjänsten inom tidig demens
	Vidareutveckla metoder och mätetal som stöd i det systematiska kvalitetsarbetet.
	Kompetensutveckla LSS-verksamheternas utifrån målgruppens komplexa behov.
Uppdrag 21. Använd tidiga hemmaplanslösningar när det är möjligt och tillvarata det egna nätverkets resurser för stöd till barn och unga. (SN)	Utveckla familjeteamsarbetet och det familjeorienterade boendestödet.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 22. Utforskande av nya evidensbaserade metoder inom vård och omsorg för att möta framtida demografiska utmaningar.	Säkerställ i omställningen till ny socialtjänstlag att nya metoder som införs är evidens- och kunskapsbaserade. Förändrade metodval och insatsutbud väljs utifrån befolkningens behov och socialnämndens förutsättningar
Uppdrag 23. Följ och utveckla arbetet med äldres hälsa och mående. (SN)	Utveckla samverkan med region Uppsala för att möta äldres behov i tidigt skede
Uppdrag 24. Utveckla utemiljöerna vid särskilda bostäder för äldre. (SN)	I utveckling av utemiljöerna på särskilda boenden för äldre ska boendets brukarråd involveras.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) U21468 KF-indikator K: kvinnor M: män	94 K: 92 M: 96	84 K: 82,5 M: 87	79 K: 74,4 M: 85,2	Bibehålla
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg (helhetssyn), andel (%) U23471 KF-indikator	79	84,4	77,8	Bibehålla
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) Kolada N31814 KF-indikator K: kvinnor M: män	30 K:26 M: 33	22 K:24 M: 21		Minska
Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasiet, kommunala skolor, andel (%) Kolada N15436 KF-indikator K: kvinnor M: män	87 K:86 M: 88	89 K:85 M: 93	85 K:88 M: 83	Öka
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	91 92 90	89 85 96	84 86 81	Bibehålla
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - mycket eller ganska trygga, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	75	88	91	Bibehålla

För indikatorer där värdet försämrats för 2025 har socialnämnden en ambition att öka värdet under 2026.

4.1.1 Socialnämndens verksamheter ska möta omvärldsförändringar med ständig utveckling och tillvaratagande av invånarnas egna resurser.

Nämndmål

Beskrivning

Omvärldsförändringar innefattar allt som påverkar socialnämndens verksamheter och innebär förändrade förutsättningar, såsom t ex demografiska förändringar, förändrad lagstiftning, samhällsförändringar och skiftande behov hos kommuninvånarna.

Ständig utveckling innefattas allt slags omställningsarbete.

Tillvaratagande av invånarnas egna resurser beskriver att socialnämndens stöd- omsorg- och vårdinsatser ska inriktas på att frigöra och utveckla den enskilde brukarens resurser, att brukarens eget nätverk inkluderas så långt det är möjligt, samt att civilsamhällets resurser nyttjas.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Brukartiden i förhållande till total arbetstid inom hemtjänst i egen regi ska öka Egen undersökning Nämndindikator	60	55	-	Öka
Kontinuiteten inom hemtjänsten ska förbättras Egen undersökning Nämndindikator	16	19	-	Minska
Andelen återaktualiserade barn och unga ska minska Egen undersökning Nämndindikator	13	17	-	Minska
Antalet invånare mellan 16-20 år som varken arbetar eller studerar ska minska Egen undersökning Nämndindikator	300	80	-	Minska

4.2 En stark samhällsgemenskap och god folkhälsa samt aktivt förebyggande av utanförskap där förenings- och kulturlivet är centralt (KS, SN, UN)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

Förenings- och kulturlivet bidrar positivt till både folkhälsan och det hälsofrämjande och förbyggande arbetet. Det skapar goda förutsättningar för ett gott samhälle.

I Knivsta finns ett blomstrande förenings- och kulturliv. Särskilt fokus i kommunens arbete ska ligga på att underlätta deltagande för barn, äldre och funktionsvarierade i olika aktiviteter, att öka tryggheten med förebyggande arbete samt att tillhandahålla ändamålsenliga anläggningar och lokaler.

Kommunen ska vara en möjliggörare för det civila samhället, som är det som bygger samhällsgemenskapen stark.

Biblioteksverksamheten är viktig och ska bidra till kunskapsförmedling och särskilt möta barn och äldre i deras behov. Det handlar bland annat om läs- och skrivkunnighet för de yngre, och digitalisering för äldre.

Det förebyggande arbetet genom socialtjänst, ungdomsverksamhet och skola ska utvecklas och stärkas.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 25. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet. (SN, UN)	Implementering av medling och strukturerad beteendeträning inom öppenvården.
	Arbetet mot välfärdsbrottslighet systematiseras och återspeglaras till socialnämnden.
Uppdrag 26. Öka tryggheten kring sociala mötesplatser för ungdomar. (KS, SN, UN)	Vidareutveckla samverkan mellan trygghetsvårdarna och uppsökandegruppen
Uppdrag 27. Utveckla samverkan kring ökad skolnärvaro som främjar elevernas psykiska	Följ upp och utveckla vid behov 2025 års satsning på bred föräldrautbildning.

Uppdrag	Åtgärd
välbefinnande.(KS, SN, UN)	Följ upp och utveckla vid behov arbetsmodellen för skolnärvaro på individnivå.
Uppdrag 28. Stödet till föreningslivet ska vara likvärdigt och bidra till demokratisk utveckling. (KS, SN, UN)	Socialnämnden följer upp att föreningsbidrag nyttjats i enlighet med ansökan.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Andel ungdomar som känner sig trygga på stan eller i centrum, KF-indikator K: kvinnor M: män	93 K:92 M:94			Bibehålla
Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, årskurs 7, 9 och årskurs 2 gymnasiet, andel (%), KF-indikator K: kvinnor M: män	68 % K:59 M: 79			Öka

4.3 Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (alla nämnder)

Styrform och styrnivå

Inriktningsmål Kommunfullmäktige

Beskrivning av målet

En långsiktig ekonomi i balans innebär att kommunens kärnuppdrag finansieras genom skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. Kommunens överskott från exploateringsverksamhet ska bidra till att finansiera investeringar och/eller minska kommunkoncernens skuld.

Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

För att säkerställa att Knivsta kommun fortsätter vara en välmående, trygg och grön kommun är det avgörande att kommunen aktivt anpassas till förändringar i omvärlden. En kontinuerlig förnyelse och ständig utveckling ska främjas inom alla kommunens verksamhetsområden. Genom att identifiera och implementera nya lösningar och arbetssätt strävar Knivsta efter att möta framtidens utmaningar och möjligheter på ett effektivt sätt.

Uppdrag	Åtgärd
Uppdrag 31. Frigör tid och/eller resurser för kommunens kärnverksamhet genom att effektivisera administrationen, minska den administrativa bördan, utveckla arbetet med AI och förnyelse. (Alla)	Genom nyttokalkyler och omvärldsspaning, i hållbar takt införa automatisering och digitalisering där det omfördelar eller skapar värde. Utforska ett ökat digitalt stöd i schema- och insatsplanering i omsorgsverksamheterna.
Uppdrag 32. Öka värdet per skattekrona för invånarna med fokus på kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg, exempelvis genom att	Implementera individbaserad systematisk uppföljning (ISU) inom samtliga myndighetsenheter, för att säkerställa en kunskapsbaserad socialtjänst.

Uppdrag	Åtgärd
utveckla datadriven analys och nyttokalkyler samt genom framtagande av en lokalförsörjningsplan. (Alla)	
Uppdrag 33. Säkra den långsiktiga kompetensförsörjningen inom kommunal sektor genom att vara en attraktiv arbetsgivare. (Alla)	Utveckla Vård- och omsorgskontorets utbildningsportal, för en kvalitetshöjd introduktion och fortbildning inom verksamheterna.

Indikator	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Önskad riktning
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex KF-indikator K: kvinnor M: män	81	79		Bibehålla
Medborgarundersökningen - Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, andel (%) KF-indikator K: kvinnor M: män	85 K:89 M: 81	86 K:90 M: 82		Bibehålla

5 Ekonomiska förutsättningar

Tilldelad ram från kommunfullmäktige

Socialnämnden har tilldelats medel för 2026 i den av kommunfullmäktige antagna Mål & budget 2026 (ändringsbudget). Nämndens totala ram uppgår till 410 miljoner kronor, vilket är en ökning med 6,5 % (25 miljoner kronor) jämfört med budgeten föregående år.

Den genomsnittliga indexuppräknings för socialnämndens verksamheter ligger på 2,8%, medan SKR:s beräknade kostnadstryck (PKV) för 2026 ligger på 3 %.

Volymuppräknings i kommunfullmäktiges ram ligger på 3 % eller 11,4 miljoner kronor.

Bokslutreglering för ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans beräknas på 18 personer år 2026.

Nämndens budget

I socialnämndens framtagna budget beräknas indexuppräknings enligt PKV och prognos för OPI på 3 %, samt lokaluppräknings enligt KPI 0,8 %. Förutom det tilldelade kommunbidraget uppskattar förvaltningen att få cirka 95 miljoner i diverse externa intäkter såsom intäkter från brukare, migrationsverket, samordningsförbundet samt övriga riktade statsbidrag.

Utifrån lagändringar som träder i kraft under 2026 har förvaltningen räknat fram att ytterligare 2,6 miljoner kronor behövs för att täcka ökade uppdrag gällande aktivitetskrav för arbetslösa försörjningsstödmottagare, samt ett utökad anhörigstöd. Dessa medel har tillfallit kommunen genom generella statsbidrag och behöver fördelas till socialnämnden under 2026 för att kunna ha ekonomi i balans.

För övriga lagändringar som kommunen också tilldelas generella statsbidrag äskas ännu inget extra.

Volymuppräknings

I Socialnämndens framtagna budget är volymuppräknings för år 2026 bedömd utifrån varje verksamhets förutsättning, vilket omnämns under respektive verksamhetsområdes driftsbudget. Driftstart av ett nytt externt särskild boende Villa Ängby påverkar volymer inom flera områden.

På totalen är budget för volymuppräknings 17,7 % eller 21 miljoner för externt köpt stöd och vård (inkl Villa Ängby), jämfört med delårsprognos 2025. Volymer inom hemtjänst och delegerad HSL förväntas minska med 13% på totalen.

Ekonomisk avvikelse

Nämnden lägger in en planerad ekonomisk avvikelse på 3,3 miljoner kronor (0,8 % av kommunbidraget) i budgeten, vilket innebär att kostnaden måste hanteras inom ramen senast 31 december 2026. I stället för att direkt kräva generella besparingar i verksamheterna – vilket riskerar felaktiga eller onödiga åtgärder – väljs att låta budgeten spegla de faktiska behoven.

Under 2026 ska förvaltningen i stället arbeta strukturerat för att hitta konkreta och hållbara effektiviseringar eller kostnadsminskningar som ännu inte är identifierade. Syftet är att undvika kortsiktiga ingrepp som kan påverka kvalitet och kontinuitet negativt. Alla budgetansvariga chefer är införstådda med ansvaret att tillsammans säkerställa en budget i balans och bidra till långsiktigt hållbar välfärdsleverans.

Internt effektiviseringsbeting på hemtjänstens egenregi

I den lagda nämndbudgeten inryms ett beräknat underskott på LOV hemtjänst i egen regi motsvarande 1 miljoner kronor och räknas som ett internt effektiviseringsbeting. Det behöver lösas under 2026 för att inte nämnden ska redovisa ett minusresultat.

Ersättningen per timme inom hemtjänst har i enlighet med avtalsvillkoren räknats upp med prognostiserat omsorgsprisindex (OPI) på 3 %.

Omfördelning inom kommunfullmäktiges budget

Precis som tidigare år har Socialnämnden valt att göra förändringar inom ramen för kommunfullmäktiges budget, vilket beror på förändrat läge efter det gångna året - och som främst syftar till en rätt benämning i räkenskapssammandragen. I och med förändrad styrning från KF har Socialnämnden numera eget mandat att göra sådana ändringar.

Assistansersättning (LSS) 2026 följer den nationella nivån och ökar därför från 342,6 kr per timme år 2025 till 347,7 kr.

Externa projektmedel

Förvaltningen söker aktivt ett flertal riktade statsbidrag, vilket till stor del redan är inräknat i budget, cirka 20 miljoner för år 2026. Det finns alltid en osäkerhetsfaktor innan medlen finns att rekvirera eller innan återsrapporteringar har godkänts, vilket kan komma att innebära vissa förändringar under verksamhetsåret.

6 Nämndens driftsbudget

Nämndens verksamheter	KF-budget 2025	KF-budget 2026	Nämndbudget 2026
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 487	1 518	1 518
Vård och omsorg enligt SoL och HSL			
-LOV - hemtjänst och delegerad HSL	37 508	39 283	35 594
-Vård & omsorg i ordinärt boende övrigt	30 983	36 412	35 416
-Vård & omsorg i särskilt/ annat boende	106 452	116 757	117 675
Ekonomisk avvikelse			3 340
Vård och omsorg enligt LSS och SFB			
-Insatser LSS i ordinärt boende	48 832	46 889	46 841
-Insatser LSS i boende med särskild service	60 377	62 090	66 193
Färdtjänst och riksfärdtjänst	6 611	11 765	10 207
Individ och familjeomsorg			
-Ifo öppenvård och stöd	35 872	34 069	34 273
-Ifo vård och stöd institution/annat boende	41 710	42 592	41 421
-Ifo, ekonomisk bistånd	9 884	13 674	14 942
Flyktingmottagande	0	-1 579	-3 727
Arbetsmarknadsåtgärder	5 628	6 364	6 524
Konsumentrådgivning	283	289	100
Budget & Skuldrådgivning	187	191	0
Summa	385 814	410 317	410 317

Vård och omsorg enligt SoL och HSL

LOV hemtjänst och delegerad hälso- och sjukvård

På totalen budgeteras 1,8 miljoner lägre nettokostnader jämfört med delårsprognos 2025 och 3,7 miljoner lägre än KF-budget 2026.

Volymerna inom hemtjänsten förväntas påverkas mycket till följd av köp av platser på Villa Ängby. Det förväntas en kraftig minskning av beslutade timmar för 2026 på cirka 13% jämfört med delårsprognos 2025 eftersom en del brukare bedöms ha avvaktat att ansöka om särskilt boende tills nya platser öppnas i kommunen 2026. Därefter förväntas volymerna att öka med 1 % beviljad tid hemtjänst och 5% delegerad hälso- och sjukvård. Den långsamma ökningstakten relaterar inte endast till senaste årets trend utan även till 2026 års befolkningsutveckling för målgruppen.

I detaljbudgeten för 2026 ingår även ett internt effektiviseringskrav på 1 miljoner kronor för hemtjänst i egen regi. Fortsatt arbete inom bemanningsekonomi och effektiv planering förväntas bidra till ett förbättrat resultat inom egen regi.

Vård och omsorg i ordinärt boende

Inom detta område budgeteras för cirka 1,6 miljoner kronor lägre kostnader än delårsprognos 2025 och 0,9 miljoner lägre än KF-budget 2026. I yttrandet förväntades kostnader för sjuksköterskeberedskap vara högre till följd av en ny upphandling, men så blev inte fallet.

Vård och omsorg i särskilt/annat boende

Budgetramen för särskilt boende ökas med 12,5 miljoner kronor jämfört med delårsprognos 2025 och 0,9 miljoner högre än KF-budget. Den stora skillnaden mellan åren beror på köp av platser på Villa Ängby. Den framräknade behovsnivån för Estrids gårds personalbudget är något lägre än normalt eftersom bemanningen bedöms kunna anpassas till en tillfällig överkapacitet av boendeplatser. Till följd av hemflytt till Knivsta minskar kostnaderna för externa boendeplatser för äldre medan en viss ökning istället beräknas för köp av externa platser inom socialpsykiatri.

Insatser LSS i ordinärt boende

Budgetramen ökas med cirka 4,3 miljoner kronor jämfört med delårsprognos 2025 och ligger i linje med KF-budget 2026. Inom ramen finns utrymme motsvarande 0,9 miljoner kronor som avser nya beslut inom personlig assistans, vilket motsvarar en helt ny brukare

Insatser LSS i boende med särskild service

Budgetramen ökas med 5 miljoner kronor jämfört med det prognostiserade utfallet för 2025, samt 4,1 miljoner kronor jämfört med KF-budget. Det här är den budgetpost som skiljer sig mest från förvaltningens yttrande i våras. Ökningen berör både barn- och vuxenboenden och beror på fördyringar i befintliga, redan pågående, placeringar, helårseffekter av nya placeringar som inte passade in i kommunens egen LSS-boende Tegelparken, samt förändrade placeringsformer.

För 2026 budgeteras det inga ytterligare kostnader för externt köp utan behovet av nya placeringar bedöms kunna tillgodoses av Tegelparken.

Inom LSS-området budgeteras för en utökning av en handläggare, jämfört med budget 2025, på grund av en allt högre arbetsbelastning.

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Budgetramen minskas marginellt mot delårsprognosen 2025 och med 1,5 miljoner kronor jämfört med KF-budget 2025. Det kraftiga kostnadsökningen som sågs mellan 2023 och 2024 har avstannat under 2025 och nu räknas endast med en volymökning för resor på 1% .

Individ- och familjeomsorgen

IFO öppenvård och stöd

Inom verksamhetsområdet ingår bland annat enheten för råd och stöd med merparten av nämndens förebyggande satsningar. Den budgeterade ramen ökar med 1,6 miljoner jämfört med delårsprognos 2025 och en marginell förändring jämfört med KF-budget 2026. Budgeten inrymmer ett brett spektra av insatser såsom t ex satsningen för tidiga insatser för att främja skolnärvaro, utrymme för skyddat boende (1,3 miljoner) samt budgeterat nytt utrymme för externt köpta insatser på öppen vård 200 tkr och 270 tkr för nya kontaktfamiljer och kontaktpersoner.

Här ingår även kostnader för **Budget- och skuldrådgivning**.

IFO institution/annat boende

Den budgeterade ramen ökar med 1,5 miljoner kronor jämfört med det prognostiserade utfallet

2025, men höjs ändå med 1,2 miljoner kronor mindre än i den tilldelade KF-budgeten. Anledningen till att socialnämnden behöver en lägre ram i budget 2026 jämfört med KF-budget är att HVB-placeringar minskat under 2025, både sett till antalet och kostnaderna. Jämfört med förvaltningens yttrande i våras beräknas nu behovet för enheten för Barn och unga till en 3,9 miljoner lägre ram. Vuxenenheten har istället haft ett högre inflöde på missbruk, men bedöms för nästkommande år kunna klaras med endast 2,7 miljoner i tillskott. Jämfört med budget 2025 inryms även en utökning av en handläggare i och med högre arbetsbelastning.

IFO ekonomiskt bistånd

Den tilldelade ramen för ekonomiskt bistånd ökar med 1,7 miljon jämfört med delårsprognos 2025 och är 1,3 miljoner högre än KF-budget. Den tidigare kraftiga ökningen i antal nya hushåll har dock avstannat sedan årsskiftet och pendlar sedan dess inom sitt nya intervall mellan 84-94 hushåll per månad. Från den nya nivån beräknas volymökningen 2026 bestå av tre parametrar: 0,7% ökning av riksnormen, 1,4% prognostiserad befolkningsökning i Knivsta kommun, samt 3% ökade kostnader i samhället (KPI). Budgeten inrymmer även en utökning av en handläggare i o m en högre arbetsbelastning på enheten som utöver biståndsbesluten också hanterar en stor mängd avslagsbeslut, överklaganden och stöd till egenförsörjning.

Arbetsmarknadsåtgärder

Inom den budgeterade ramen för arbetsmarknad inryms bland annat medel för cirka 130 feriearbetare och två handledare och satsning på nystartsjobb. Nytt för år 2026 blir ett utökat uppdrag gällande aktivitetskrav, Därför inkluderar verksamhetens budget en "förväntad intäkt" på 2,3 miljoner för att kunna inrätta 4 nya heltidstjänster med halvårseffekt. Uppdraget finansieras från regeringen genom ett generellt statsbidrag och om inte dessa medel tillförs genom ändringsbudget bedöms nämnden göra ett negativt resultat.

Även kommunbidrag för Pedagogisk verksamhet (KAA och SYV inom SFI) inryms inom verksamhetsområdet. Arbetsmodellen En väg in steget vidare finansieras av externa medel via Samordningsförbundet med 1,6 miljoner kronor.

Flyktingmottagande

Socialnämnden bedömer att flyktingverksamheten under 2026 kommer att generera ett överskott på ersättningar från främst Migrationsverket motsvarande 3,7 miljoner kronor. Mottagandet har minskat och kostnaderna har varit låga under 2025 och bedöms vara fortsatt låga under 2026. Till verksamhetsområdet fördelas, i enlighet med räkenskapssammandragen, samtliga fasta kostnader (personal och lokaler m m) och samtliga rörliga kostnader (ekonomiskt bistånd, vård och omsorgsinsatser m m) som relateras till nyanlända under etableringsperioden (cirka två år) och till ensamkommande barn. Verksamhetsområdet finansieras huvudsakligen av schablonintäkter från Migrationsverket.

Osäkerhetsfaktor är att flyktingmottagandet i praktiken skulle kunna komma att skilja sig från Migrationsverkets plan, samt att flera lagändringar aviseras på området, vilket också kan komma att ge ekonomiska effekter för mottagande kommun.

7 Volymer och nyckeltal

Område	Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Prognos 2025	Plan 2026
Hemtjänst	Biståndsbedömd tid	54 308	47 732	54 774	56 456	55 000
	Antal brukare totalt	249	252	252	260	265
Särskilt boende äldre	Antal brukare totalt	145	145	154	160	165
	Antal brukare köpta platser	7	14	14	21	14
Insatser enligt LSS	Boende särskild service LSS, antal brukare totalt	47	45	46	47	45
	Daglig verksamhet LSS, antal brukare totalt	45	47	49	48	50
	Korttidsvistelse LSS, antal brukare totalt	9	10	11	10	10
Institutionsvård, stödboende och familjehem	Institutionsvård och stödboende, antal vuxna	23	17	23	30	31
	Institutionsvård och stödboende vuxna, antal vård dygn	2 506	2 874	5 002	6 700	6 200
	Institutionsvård och stödboende, antal barn/unga	7	9	6	7	6
	Institutionsvård och stödboende barn och unga, antal vård dygn.	2 073	1 900	1 650	900	980
	Familjehem, antal barn/unga	33	25	23	21	23
	Familjehem barn/unga, antal vård dygn	7 045	6 803	7 550	7 000	7 700
Ekonomiskt bistånd	Ekonomiskt bistånd, antal individer	133	120	151	170	180
	Ekonomiskt bistånd, andel individer med långvarigt ekonomiskt bistånd.	29 %	23 %	22 %	27 %	26 %

8 Nämndens investeringsplan

Förvaltningen planerar att köpa in nyckelskåp för läkemedelsnycklar till hemsjukvården. Investeringen kommer att leda till full spårbarhet på läkemedelsskåpen.

Investering	KF investeringsram 2026
Nyckelskåp	300
Summa	300

9 Uppföljningsplan av privata utförare

År	Avtalsform	Privat utförare/ leverantör	Tjänst	Verksamhet
2025-2026	LOV	Attendo AB	Hemtjänst	
2025-2026	LOU	Nytida AB	LSS-bostad (9 §9)	Dadelvägen och Lyckåsen
2026	LOU	AB Söderstöd	Familjerådgivning	
2026	LOU	Tunstall TES	Verksamhetssystem	Schemaplanering, insatsregistrering och välfärdsteknik
2026	LOU	Vardaga Äldreomsorg	Särskilt boende för äldre	Villa Ängby

Kompletterande information:

För verksamheter i privat regi där vård- och omsorgskontoret köper enstaka platser – exempelvis avrop av platser på HVB-hem eller LSS-bostäder för individer med särskilda behov – genomförs uppföljning av ansvarig handläggare på berörd myndighetsenhet, med stöd av kvalitets- och utvecklingsavdelningen. Brukare på S:ta Maria följs upp utifrån aktuella individavtal, då dessa också är avrop av enstaka platser.

Avtalsuppföljningen med Attendo och Nytida har pågått under kvartal 4, 2025 och avslutas under kvartal 1, 2026.